



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicii vniuersitatis Et Cleri Coloniensis, aduersus
calumnias Philippi Melanthonis, Martini Buceri,
Oldendorpij, & eorum asseclarum, defensio**

Billick, Eberhard

Parisiis, 1545

Doctrina Ecclesiastica de peccato originali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29474

nostri omnes originales. Atque ita à voluntate sua praua, culpam in naturę necessitatem reiiciunt, Deo & operibus eius non paruam iniuriam irrogantes, & in spiritum sanctum contumeliosi, cui tam parum tribuunt virium quam fucis rebus turpibus superinducto, qui turpitudinem non auferat, sed abscondat tantum.

Doctrina Ecclesiastica de peccato originali.

Originalis peccati mala.

Sancti patres sanctis scripturis innixi semper docuerunt, semperque credidit Ecclesia Dei, primum hominem Adam cum esu fructus vetiti mandatum dei in paradiso fuisset transgressus, statim cum omni posteritate amisisse rectitudinem & felicitatem in quibus erat constitutus: incidisse autem in contrarias calamitates & deprauationes, quæ in omnem eius progeniem, ipsa propagatione profuerent.

Primum peccati inobediētiæ.

Numerantur autem in scripturis sacris istæ præcipuæ. Prima, Peccatum præuaricationis seu inobediētiæ, quo à Deo auersus, ad diabolum autem cōuersus, gratiam & iustitiam acceptam amisit: iram verò & indignationem dei incurrit, factus immundus, cōtagiosus, fœdus, indignus, odibilis, dānabilis, reus, quæ omnia ita transmissa sunt in progeniem ab eo succedentem, vt simul cum ipso facta sit, eiusdem præuaricationis rea circūdata corpore peccati. Hinc nascimur ab Adam omnes filij iræ, peccatores & immundi. Non proprio aliquo nostro peccato: nihil enim nascentes boni aut mali peregeramus. Sed illo peccato quod pertrāsit in omnes, quod singuli in natiuitate, licet ignari & nescientes cōtraximus. Hoc nimirum est vnicum illud transgressionis & inobediētiæ peccatum, de quo Apostolus Rom. 5. Per vnum hominem peccatū intrauit in mundum, in quo omnes peccauerūt. Item, vnius delictum in omnes homines in cōdemnationem. Et cum multa sint in mundo peccata, ne ignoremus, quod nam inter omnia hæreditaria successione in nos deriuatū esset, apertius ibidem dicit Apostolus: Per vnius inobediētiā, peccatores cōstituti sunt multi. Inobediētia itaq; est vnicum illud peccatū, in Adā quidē qui ipsum peregit, actuale. In nobis verò filiis eius per transmissionem hæreditarium, dictum originale: quod cum origine contrahatur. Nō quidē quod actus ille trāsie-

rit in nos, aut in nobis hæserit permāseritq; , sed actus illius peccatū. i. culpa, reatus, macula, auersio à iustitia, imò turpitudine iustitiæ cōtraria, quæ hēsit permāsitq; in posteritate.

Secunda, Damnatio illa pro transgressione mandati, vocatur *2. Mors*. ce Dei prænunciata & constituta. Gene. 2. De ligno scientiæ boni & mali ne comedas: in quocunque enim die comederis ex eo, morte morieris. Hoc est chirographum illud diuini decreti contrarium nobis, quo omnes æternæ morti obligabamur: Nō habet enim chirographum illud reditum ad vitam. Sed morieris (inquit) nō utique temporalis vitæ denegato spacio: ipsum enim concedebatur, nec statim post esum Adam in corpore mortuus est, sed futuri temporis verbum (morieris) ut spatium temporale corpori concedit, ita infinitum & æternum à se relinquit, & animæ mortem complectitur. Hinc omnes ab Adam geniti, sunt filij mortis, hæredes dānationis, serui diaboli. Vnde Apostolus: Peccatum per vnum hominem intrauit in mūdum: & per peccatū mors: vbi aliud peccatum, aliud est mors. Sic alibi idem ille Apostolus: Stipēdia peccati mors. Et iterum, peccatum regnauit in mortem. Hinc princeps tenebrarum qui habebat mortis imperium cepit dominari in hominem, qui libertate amissa, factus est seruus eius, cuius perfecerat voluntatem, atque inde est ut corpus nostrum factum sit corpus mortis, & cui lex peccati & mortis dominetur.

Tertia, Concupiscentiā menti rebellis quæ prauitas in III. *Vitiā* paradiso inchoata, fixit radices in carne, in qua manet, atque in omnem transfunditur posteritatem. Antea erant omnia in homine sana, & in ea cōstituta rectitudine, qua vires inferiores superioribus parerēt, habebat perfectā obedientiam & tranquillitatem in seipso: quocunque voluisset mens, huic & sensus, & affectus inferiores absque repugnātia acquiescebant. Non carebat quidem passionibus, ira, odio, tristitia, gaudio, cupiditate, sed his poterat uti recte: irasci diabolo, amare Deum, odio habere peccata, gaudere in domino, cupere optima. Erāt enim affectus isti adhuc incorrupti, & plena in eis libertas. At vbi cōcupiscentiā menti hominis semel oblectata, per inobedientiam præualuit (peccauit enim Adam contra suam ipsius

C ij mentem

mentem & iudicium, non ignorans Deum aut eius mandatum, sed sciens & volens: quæ erat perfecta rebellio) occupavit deinceps in carne habitationem & possessionem, vt carne ex carne procreata, & ipsa simul carni inhaerens propagatione tranſiret in omnes. Non incorrupta qualis erat antea, sed praua & præuaricatrix, peccato inobedientia & præuaricationis (per quam est & ipsa peccatum) obducta instructaque. Sublata autem per regenerationem inobedientia & præuaricationis culpa, non restituitur quidem ad plenum suæ integritati & incorruptioni priori: manet enim deprauata non nihil & rebellis, sed tamen considerata nuda & sola, qualis est voluntate mala non accedente noxia caret & peccato. Atque hinc est colluctatio illa interior, qua caro concupiscit aduersus spiritum, & spiritus aduersus carnem, vt non quæcunque velit spiritus, eadem faciamus. Hinc debilitatae sunt totius naturæ vires: intelligentia, memoria, ratio, voluntas, liberum arbitrium, iniectaque homini magna difficultas, per quam est tardus ad intelligendum superiora, pronior ad inferiora. vt dicat Apostolus: Animalis homo non percipit ea quæ sunt spiritus Dei. Sensus quoque corporei corrupti sunt: visus, gustus, vis olfaciendi, vis audiendi & sensatio, vt multa sint animalia quæ hominē hoc vel illo sensu non parum præcellat. Porro ex hac corruptionis radice, quasi fomite quodam vitiorum & peccatorum nascuntur plurimi fructus mali in hominibus: Inuidia, contentiones, amores illiciti, studium avaritiæ, fraudes, & mendacia, & infinita peccata: quæ cum à nobis peragantur, sunt non originalia, sed actualia, nec in nos transfusa, licet è fomite seminario illo vitiorum nascantur, atque à deprauata concupiscentia procedant, voluntate mala suam præbente consensum. Dicimus enim ne concupiscentia quidē, nec gaudium, nec iracundiam, nec itē alias animorum passionēs, origine seu natura esse malas, sed vel peccato illo præuaricationis, in nondum regeneratis, vel nostra voluntate & actione, vt quando affectibus abutimur malè, peccati rationem ac formam suscipere.

Miseria *propter originale peccatū.* Quarta, Miseria temporalis & rebellio rerū externarum, quarū habuerat homo imperium. Vnde Gen. 3. Ad e verò dixit Deus: Quia audisti vocē vxoris tuæ, & comedisti de ligno

gno ex quo praeceperam tibi dicēs, ne comederes, maledicta terra in opere tuo. In laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitae tuae. Spinas & tribulos germinabit tibi, & comedes herbas terrae. In sudore vultus tui vesceris pane, donec reuertaris in terram de qua sumptus es, quia puluis es, & in puluere reuerteris: quod de morte corporali dictum est. Inde noxia elementorum intēperies, hinc algores, calores, aquarū inūdationes, pestes, bella, fames, morbi, & infinita alia mala, quibus genus humanum atteritur, sed & bestiarum dominium, quod à deo acceperat, imminutū est. Hinc Chrysostomus homilia nona in primū caput Genes. Si terribiles (inquit) fuissent hominibus bestiae, mulier serpente conspecto non mansisset, neque consilium accepisset, neque illi locuta fuisset, sed statim ad aspectū illius obstupefacta profugisset. Verū colloquitur, nec metuit: nōdum enim erat timor ille: ceterū ubi peccatum intrauit, ablata est hęc potestas & dignitas: antea terribilis erat bestiis, ubi autem impigit, timere ccepit & conseruorum extremos.

Igitur secundū Ecclesiasticā doctrinā, peccatū originale constat propriè ex praeuacatione seu inobedientia primi hominis qua incurrit inimicitiam Dei, inimicitia propriæ carnis, & inimicitia omnis creaturæ. In creatus Deus & omnis eius creatura, peccatum illud persequuntur. Statim enim vt contractum est, absque tēporis interuallo, sequuta est damnatio mortis, repugnantia ab internis, repugnantia ab externis. Nunc quid doceant aduersarij.

In quo doctrina aduersariorum de peccato originali cum Ecclesiastica doctrina conueniat aut dissideat.

Aduersarij plurima peccata ascuerunt originalia esse,

Adam esu fructus vetiti cum omni sua posteritate amisisse felicitatem eternam, ac mala plurima tēporalia incidisse, sicut nos fatentur. Verū quæ mala & quanta, non per omnia eadem nobiscum tradunt.

Primo ubi nos vnicū praeuacationis peccatum docemus, atque hoc esse solum & vere originale: isti originalis peccati pomeria latissime porrigit, & quicquid ferè est vitiorum in hominibus, totum congerunt in culpam originalem. Non modo inobedientiam, numerant,

C iij sed